Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (peto vijeće)

22. prosinca 2017.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Hitni prethodni postupak – Policijska i pravosudna suradnja u kaznenim stvarima – Europski uhidbeni nalog – Okvirna odluka 2002/584/PUP – Postupci predaje između država članica – Pretpostavke za izvršenje – Razlozi zbog kojih je moguće odbiti izvršenje – Članak 4.a stavak 1., uveden Okvirnom odlukom 2009/299/PUP – Nalog izdan radi izvršenja kazne oduzimanja slobode – Pojam ‚suđenje koje je rezultiralo odlukom' – Doseg – Osoba koja je pravomoćno osuđena na kaznu oduzimanja slobode u postupku provedenom u njezinoj prisutnosti – Kazna čije je izvršenje naknadno dijelom odgođeno pod određenim uvjetima – Naknadni postupak u kojem je opozvana uvjetna odgoda izvršenja zbog neispunjavanja obveza – Postupak opoziva koji je proveden u odsutnosti osuđenika"

U predmetu C-571/17 PPU,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Rechtbank Amsterdam (Sud u Amsterdamu, Nizozemska), odlukom od 28. rujna 2017., koju je Sud zaprimio istog dana, u postupku izvršenja europskog uhidbenog naloga izdanog protiv

Sameta Ardica,

SUD (peto vijeće),

u sastavu: J. L. da Cruz Vilaça, predsjednik vijeća, E. Levits, A. Borg Barthet, M. Berger i F. Biltgen (izvjestitelj), suci,

nezavisni odvjetnik: M. Bobek,

tajnik: M. Ferreira, glavna administratorica,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 22. studenoga 2017.,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

– za Openbaar Ministerie, K. van der Schaft i U. E. A. Weitzel, u svojstvu agenata,

– za S. Ardica, T. O. M. Dieben, L. J. Woltring i J. W. Ebbink, *advocaten*,

– za nizozemsku vladu, J. Langer i M. K. Bulterman, u svojstvu agenata,

– za njemačku vladu, T. Henze i M. Hellmann, u svojstvu agenata,

– za Irsku, G. Hodge, u svojstvu agenta, uz asistenciju G. Mullan, *BL*,

* Jezik postupka: nizozemski

– za Europsku komisiju, R. Troosters i S. Grünheid, u svojstvu agenata,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 20. prosinca 2017.,

donosi sljedeću

Presudu

1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 4.a stavka 1. Okvirne odluke Vijeća 2002/584/PUP od 13. lipnja 2002. o Europskom uhidbenom nalogu i postupcima predaje između država članica (SL 2002., L 190, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 3., str. 83.; ispravak SL 2013., L 222, str. 14.), kako je izmijenjena Okvirnom odlukom Vijeća 2009/299/PUP od 26. veljače 2009. (SL 2009., L 81, str. 24.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 16., str. 169.) (u daljnjem tekstu: Okvirna odluka 2002/584).

2 Zahtjev je upućen u okviru izvršenja u Nizozemskoj europskog uhidbenog naloga koji je izdao Staatsanwaltschaft Stuttgart (Državno odvjetništvo u Stuttgartu, Njemačka) protiv Sameta Ardica radi izvršenja dviju kazni oduzimanja slobode u Njemačkoj.

Pravni okvir

Međunarodno pravo

3 Pod naslovom „Pravo na pošteno suđenje”, članak 6. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, potpisane u Rimu 4. studenoga 1950. (u daljnjem tekstu: EKLJP), određuje:

„1. Radi utvrđivanja svojih prava i obveza građanske naravi ili u slučaju podizanja optužnice za kazneno djelo protiv njega svatko ima pravo da zakonom ustanovljeni neovisni i nepristrani sud pravično, javno i u razumnom roku ispita njegov slučaj. […]

2. Svatko optužen za kazneno djelo smatrat će se nevinim sve dok mu se ne dokaže krivnja u skladu sa zakonom.

3. Svatko optužen za kazneno djelo ima najmanje sljedeća prava:

a) da u najkraćem roku bude obaviješten, potanko i na jeziku koji razumije, o prirodi i razlozima optužbe koja se podiže protiv njega;

b) da ima odgovarajuće vrijeme i mogućnost za pripremu svoje obrane;

c) da se brani sam ili uz branitelja po vlastitom izboru, a ako nema dovoljno sredstava platiti branitelja, ima pravo na besplatnog branitelja, kad to nalažu interesi pravde;

d) da ispituje ili dade ispitati svjedoke optužbe i da se osigura prisustvo i ispitivanje svjedoka obrane pod istim uvjetima kao i svjedoka optužbe;

e) besplatnu pomoć tumača ako ne razumije ili ne govori jezik koji se upotrebljava u sudu.”

Pravo Unije

Povelja

4 Članci 47. i 48. Povelje Europske unije o temeljnim pravima (u daljnjem tekstu: Povelja) sadržani su u njezinoj glavi VI., naslovljenoj „Pravda”.

5 Sukladno članku 47. Povelje, naslovljenom „Pravo na djelotvoran pravni lijek i na pošteno suđenje”:

„Svatko čija su prava i slobode zajamčeni pravom Unije povrijeđeni ima pravo na djelotvoran pravni lijek pred sudom, u skladu s uvjetima utvrđenima ovim člankom.

Svatko ima pravo da zakonom prethodno ustanovljeni neovisni i nepristrani sud pravično, javno i u razumnom roku ispita njegov slučaj. Svatko ima mogućnost biti savjetovan, branjen i zastupan.

[…]”

6 U Objašnjenjima koja se odnose na Povelju o temeljnim pravima (SL 2007., C 303, str. 17.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 1., svezak 7., str. 120.) vezano uz članak 47. drugi stavak Povelje navodi se da ta odredba odgovara članku 6. stavku 1. EKLJP-a.

7 Članak 48. Povelje, naslovljen „Pretpostavka nedužnosti i pravo na obranu”, određuje:

„1. Svaki optuženik smatra se nedužnim sve dok mu se ne dokaže krivnja u skladu sa zakonom.

2. Zajamčeno je poštovanje prava na obranu svakog optuženika.”

8 U objašnjenjima spomenutim u točki 6. ove presude s tim u vezi se navodi:

„Članak 48. jednak je članku 6. stavku 2. i 3. EKLJP-a […]

[…]

U skladu s člankom 52. stavkom 3., ovo je pravo jednakog značenja i opsega primjene kao pravo zajamčeno EKLJP-om.”

9 Članak 52. Povelje, naslovljen „Opseg i tumačenje prava i načela”, određuje:

„[…]

3. U onoj mjeri u kojoj ova Povelja sadrži prava koja odgovaraju pravima zajamčenima [EKLJP-om], značenje i opseg primjene tih prava jednaki su onima iz spomenute Konvencije. Ova odredba ne sprječava pravo Unije da pruži širu zaštitu.

[…]

7. Sudovi Unije i država članica uzimaju u obzir objašnjenja sastavljena kao smjernice za tumačenje ove Povelje.”

Okvirne odluke 2002/584 i 2009/299

10 U članku 1. Okvirne odluke 2002/584, naslovljenom „Definicija europskog uhidbenog naloga i obveza njegova izvršenja”, predviđa se:

„1. Europski uhidbeni nalog je sudska odluka koju izdaje država članica s ciljem uhićenja i predaje tražene osobe od strane druge države članice, zbog vođenja kaznenog progona, izvršenja kazne zatvora ili naloga za oduzimanje slobode.

2. Države članice izvršavaju svaki europski uhidbeni nalog na temelju načela uzajamnog priznavanja u skladu s odredbama ove Okvirne odluke.

3. Ova Okvirna odluka ne mijenja obvezu poštovanja temeljnih prava i temeljnih pravnih načela sadržanih u članku 6. [UEU-a].”

11 U člancima 3., 4. i 4.a navedene okvirne odluke taksativno se navode razlozi zbog kojih se mora odnosno može odbiti izvršenje europskog uhidbenog naloga.

12 U Okvirnoj odluci 2009/299 navode se razlozi na temelju kojih pravosudno tijelo države članice izvršenja može odbiti izvršiti europski uhidbeni nalog u slučaju kad se dotična osoba nije pojavila na suđenju.

13 Prema članku 1. Okvirne odluke 2009/299, naslovljenom „Ciljevi i područje primjene”:

„1. Ciljevi ove Okvirne odluke su jačanje postupovnih prava osoba protiv kojih se vodi kazneni postupak, olakšavanje pravosudne suradnje u kaznenim stvarima te, posebno, poboljšanje uzajamnog priznavanja sudskih odluka između država članica.

2. Ovom se Okvirnom odlukom ne utječe na obvezu poštovanja temeljnih prava i temeljnih pravnih načela sadržanih u članku 6. Ugovora, uključujući pravo na obranu osoba protiv kojih se vodi kazneni postupak, niti na obveze pravosudnih tijela [država članica] u tom pogledu.

3. Ovom se Okvirnom odlukom utvrđuju zajednička pravila za priznavanje i/ili izvršenje sudskih odluka u jednoj državi članici (država članica izvršenja) koje je izdala druga država članica (država članica izdavanja) nakon postupka na kojem dotična osoba nije bila prisutna […]”

14 Članak 4.a Okvirne odluke 2002/584, dodan člankom 2. Okvirne odluke 2009/299, naslovljen je „Odluke donesene nakon suđenja na kojem se osoba nije osobno pojavila”. Njegov stavak 1. glasi ovako:

„Pravosudno tijelo izvršenja može također odbiti izvršiti europski uhidbeni nalog izdan radi izvršenja kazne zatvora ili mjere oduzimanja slobode ako se osoba nije osobno pojavila na suđenju koje je rezultiralo odlukom, osim ako se u europskom uhidbenom nalogu navodi da je osoba u skladu s dodatnim postupovnim zahtjevima utvrđenima u nacionalnom pravu države članice izdavanja:

(a) pravovremeno:
   i. bila osobno pozvana te time obaviještena o predviđenom datumu i mjestu suđenja koje je rezultiralo odlukom, ili je na drugi način stvarno primila službenu obavijest o predviđenom datumu i mjestu suđenja tako da se nedvojbeno utvrdilo da je osoba bila upoznata s predviđenim suđenjem;

   i
   ii. bila obaviještena da se odluka može donijeti u slučaju njezinog nepojavljivanja na suđenju;

ili

(b) bila upoznata s predviđenim suđenjem i ovlastila je pravnog zastupnika, kojeg je imenovala dotična osoba ili država, da je brani tijekom suđenja te ju je taj zastupnik uistinu branio tijekom suđenja;

ili

(c) nakon dostave odluke i nakon što je izričito obaviještena o pravu na obnovu postupka ili žalbu, pri čemu ta osoba ima pravo sudjelovati te se mogu preispitati ključne činjenice predmeta zajedno s novim dokazima, što može dovesti do ukidanja početne odluke:
i. izričito izjavila da ne osporava odluku;

ili
ii. nije zahtijevala obnovu postupka niti podnijela žalbu u primjenjivom roku;
ili

(d) joj odluka nije osobno dostavljena, nego:
i. će joj biti osobno dostavljena bez odgode nakon predaje te će biti izričito obaviještena o svojem pravu na obnovu postupka ili žalbu, pri čemu ta osoba ima pravo sudjelovati te se mogu preispitati ključne činjenice predmeta zajedno s novim dokazima, što može dovesti do ukidanja početne odluke;

i
ii. bit će obaviještena o roku u kojem mora zahtijevati obnovu postupka ili podnijeti žalbu, kako se navodi u odgovarajućem europskom uhidbenom nalogu.”

15 U članku 8. stavku 1. Okvirne odluke 2002/584 određuje se sljedeće:

„Europski uhidbeni nalog sadrži sljedeće informacije, u skladu s obrascem u Prilogu:

(a) identitet i državljanstvo tražene osobe;

(b) ime, adresu, brojeve telefona i telefaksa te adrese za elektroničku poštu pravosudnog tijela koje izdaje uhidbeni nalog;

(c) dokaz o postojanju izvršive presude, uhidbenog naloga ili druge izvršive sudske odluke s istim učinkom, obuhvaćene odredbama članaka 1. i 2.;

(d) prirodu i pravni opis kaznenog djela, posebno u vezi s odredbama članka 2.;

(e) opis okolnosti u kojima je kazneno djelo počinjeno, uključujući vrijeme, mjesto i stupanj sudjelovanja tražene osobe;

(f) izrečenu kaznu, ako postoji pravomoćna presuda, ili sve propisane kazne za kazneno djelo u skladu s pravom države članice izdavateljice uhidbenog naloga;

(g) ako je moguće, ostale posljedice počinjenja kaznenog djela.”

16 Člankom 15. te okvirne odluke, naslovljenim „Odluka o predaji”, predviđa se:

„1. Pravosudno tijelo izvršenja odlučuje, u rokovima i pod uvjetima utvrđenima ovom Okvirnom odlukom, treba li osoba biti predana.

2. Ako pravosudno tijelo izvršenja utvrdi da su informacije koje je dostavila država članica izdavateljica uhidbenog naloga nedostatne i ne omogućavaju donošenje odluke o predaji tražene osobe, od nje zahtijeva da potrebne dopunske informacije, posebno one u vezi s člancima 3. do 5. te s odredbama članka 8., budu žurno dostavljene te može postaviti rok za njihov primitak, uzimajući u obzir potrebu poštovanja rokova iz članka 17.

3. Pravosudno tijelo koje izdaje uhidbeni nalog u bilo koje doba može pravosudnom tijelu izvršenja poslati sve korisne dodatne informacije."

Nacionalno pravo

Nizozemsko pravo

17 Okvirna odluka 2002/584 u nizozemsko je pravo prenesena Overleveringswetom (Zakon o predaji) od 29. travnja 2004. (Stb. 2004, br. 195).

18 Članak 12. tog zakona glasi kako slijedi:

„Predaja nije dopuštena ako je europski uhidbeni nalog izdan radi izvršenja presude, a okrivljenik se nije osobno pojavio na raspravi koja je rezultirala navedenom presudom, osim ako u europskom uhidbenom nalogu nije navedeno da je, u skladu s postupovnim zahtjevima države članice izdavanja:

a) okrivljenik bio pravodobno osobno pozvan, pa time i obaviješten o predviđenom vremenu i mjestu održavanja rasprave koja je rezultirala donošenjem odluke ili je na drugi način stvarno službeno obaviješten o predviđenom vremenu i mjestu te rasprave, tako da je nedvojbeno utvrđeno da je znao za zakazivanje rasprave kao i to da se u slučaju njegova nepojavljivanja pred sudom može donijeti odluka; ili

b) okrivljenik bio obaviješten o održavanju rasprave te je za svoju obranu opunomoćio odvjetnika kojeg je sam izabrao ili kojeg je odredila država te ga je taj odvjetnik branio na raspravi; ili

c) okrivljenik, nakon što mu je odluka dostavljena i nakon što je izričito obaviješten o svojem pravu na obnovu postupka ili žalbu, odnosno da ima pravo sudjelovati u postupku koji omogućava preispitivanje merituma predmeta vodeći računa o novim dokazima, što može dovesti do preinake prvotne odluke:
   1° izričito izjavio da odluku ne osporava; ili
   2° u propisanom roku nije zatražio obnovu postupka niti podnio žalbu; ili

d) okrivljeniku odluka nije osobno dostavljena, ali će
   1° mu bez odgode biti osobno dostavljena nakon predaje te će on biti izričito obaviješten o svojem pravu na obnovu postupka ili žalbu, odnosno da ima pravo sudjelovati u postupku koji omogućava preispitivanje merituma predmeta vodeći računa o novim dokazima, što može dovesti do ukidanja prvotne odluke;
   2° biti obaviješten o roku u kojem mora zahtijevati obnovu postupka ili podnijeti žalbu, kako se navodi u odnosnom europskom uhidbenom nalogu."

Njemačko pravo

19 U članku 56.a Strafgesetzbucha (Kazneni zakonik; u daljnjem tekstu: StGB) određuje se:

„1. Sud određuje trajanje vremena provjeravanja. Ono ne može biti dulje od pet godina ni kraće od dvije godine.

2. Vrijeme provjeravanja počinje teći kad odluka o određivanju uvjetne odgode izvršenja kazne postane pravomoćna. Naknadno se može skratiti do minimalnog trajanja ili se prije njegova isteka može produžiti do maksimalnog trajanja.”

20 Prema članku 56.b StGB-a:

„1. Sud osuđeniku može odrediti obveze koje služe popravljanju prouzročene štete. Osuđeniku se ne smiju postavljati nemoguće obveze.

2. Sud osuđeniku može naložiti da prema svojim mogućnostima popravi štetu koju je prouzročio djelom, da društveno korisnoj ustanovi uplati određenu svotu novca, ako to dopuštaju priroda djela i ličnost počinitelja, da obavi određeni društveno koristan rad ili da u proračun uplati određenu svotu novca.

[…]”

21 Članak 56.c StGB-a glasi ovako:

„1. Sud osuđeniku određuje obveze tijekom trajanja provjeravanja ako mu je potrebno pomoći da ne počini novo kazneno djelo. Osuđeniku se u tom pogledu ne smiju postavljati nemoguće obveze s obzirom na njegov način života.

2. Sud može osuđeniku posebno naložiti postupanje u skladu s obvezama u pogledu boravka, rada ili slobodnog vremena ili raspolaganja financijskim sredstvima, da se u određeno vrijeme javlja na sud ili neko drugo mjesto, da ne kontaktira, posjećuje, zapošljava, pruža izobrazbu ili smještaj žrtvi ili pojedinim osobama odnosno osobama iz određene skupine koje bi mu mogle omogućiti ili ga potaknuti da počini nova kaznena djela, da ne smije posjedovati, sa sobom nositi ili držati određene predmete koji bi mu mogli omogućiti ili ga potaknuti da počini nova kaznena djela, ili da ispuni obveze uzdržavanja.

[…]”

22 U članku 56.d StGB-a određuje se:

„1. Kad je to svrsishodno radi sprečavanja počinjenja kaznenih djela, sud će osuđenika staviti pod kontrolu i nadzor probacijskog službenika tijekom jednog dijela ili cijelog trajanja provjeravanja.

2. Mjeru iz stavka 1. sud će u pravilu odrediti kad odgodi izvršenje kazne oduzimanja slobode dulje od devet mjeseci, a osuđenik još nije navršio 27 godina.

3. Probacijski službenik nadzire i prati osuđenika. U suradnji sa sudom on nadzire ispunjavanje mjera i obveza te ponuda i obećanja, izvještavajući o osuđenikovu načinu života u intervalima koje odredi sud. Probacijski službenik upozorava sud na očita i ustrajna nepridržavanja mjera, obveza, ponuda i obećanja.

[…]”

23 Pod naslovom „Opoziv uvjetne odgode izvršenja”, članak 56.f StGB-a predviđa:

„1. Sud će uvjetnu odgodu izvršenja opozvati ako osuđenik tijekom trajanja provjeravanja počini kazneno djelo te time pokaže da su očekivanja koja su postojala prilikom određivanja odgode izvršenja kazne iznevjerena, ako očito odnosno ustrajno krši mjere ili ustrajno izbjegava nadzor i kontrolu probacijskog službenika, zbog čega postoje razlozi za bojazan od ponovnog počinjenja kaznenih djela, ili ako očito odnosno ustrajno krši obveze. […]

2. Sud, međutim, neće opozvati uvjetnu odgodu izvršenja ako ocijeni da je dovoljno odrediti dodatne obveze ili mjere, primjerice stavljanjem osuđenika pod nadzor probacijskog službenika ili produljivanjem vremena provjeravanja ili nadzora. U drugom slučaju vrijeme provjeravanja ne može se produljiti za više od polovice prvotno određenog vremena.

[…]”

24 Prema članku 57. StGB-a, naslovljenom „Uvjetna odgoda izvršenja za preostalo trajanje vremenski ograničene kazne oduzimanja slobode”:

„1. Kad su odslužene dvije trećine izrečene kazne, a minimalno dva mjeseca, sud određuje odgodu izvršenja preostalog trajanja vremenski ograničene kazne oduzimanja slobode uz određivanje vremena provjeravanja, pod pretpostavkom da to opravdaju interesi javne sigurnosti i da postoji osuđenikova suglasnost. Sud će odluku donijeti posebno uzimajući u obzir osuđenikovu ličnost, njegovu prošlost, okolnosti u kojima je djelo počinjeno, važnost pravno zaštićenog dobra koje bi u slučaju novog počinjenja djela bilo ugroženo, osuđenikovo ponašanje tijekom izvršenja kazne, uvjete u kojima živi i posljedice koje se za njega mogu očekivati od uvjetne odgode izvršenja.

2. Kad je odslužena polovina trajanja vremenski ograničene kazne oduzimanja slobode, pri čemu minimalno šest mjeseci, sud može odrediti odgodu izvršenja preostalog dijela uz određivanje vremena provjeravanja ako je osuđenik prvi put na odsluženju kazne oduzimanja slobode i ako ona nije dulja od dvije godine ili ako ukupne okolnosti počinjenog djela, osuđenikova ličnost i njegovo ponašanje tijekom izvršenja kazne potvrđuju postojanje posebnih okolnosti te su ispunjeni ostali uvjeti iz stavka 1.

3. Članci 56.a do 56.e primjenjuju se *mutatis mutandis*; čak i kad je naknadno smanjeno, vrijeme provjeravanja ne može biti kraće od preostalog trajanja kazne. Kad je osuđenik odslužio barem jednu godinu svoje kazne prije odgode izvršenja preostalog dijela uz određivanje vremena trajanja, sud ga u pravilu stavlja pod nadzor i kontrolu probacijskog službenika za cijelo vrijeme trajanja ili za jedan dio provjeravanja.

4. Ako se na kaznu oduzimanja slobode primjenjuje uračunavanje, smatra se da je odslužena u smislu stavaka 1. do 3.

5. Članci 56.f i 56.g primjenjuju se *mutatis mutandis*. Sud također opoziva uvjetnu odgodu izvršenja kazne ako je osuđenik u vrijeme između osuđujuće odluke i odluke o određivanju uvjetne odgode izvršenja počinio kazneno djelo koje sud iz objektivnih razloga nije mogao uzeti u obzir prilikom donošenja odluke o uvjetnoj odgodi izvršenja, a koje bi, da je bilo uzeto u obzir, dovelo do odbijanja uvjetne odgode izvršenja. Osuđujućom odlukom smatra se presuda u kojoj su zadnji put mogli biti ispitani materijalni činjenični navodi.

6. Sud može odustati od odgode izvršenja preostalog dijela vremenski ograničene kazne oduzimanja slobode uz određivanje vremena provjeravanja ako je osuđenik dao nedostatne ili pogrešne informacije o mjestu na kojem se nalaze zaplijenjeni predmeti pribavljeni kaznenim djelom.

[…]”

25 Pod naslovom „Povrat u prijašnje stanje u slučaju kad nije poštovano pravo na saslušanje”, članak 33.a Strafprozeßordnunga (Zakonik o kaznenom postupku; u daljnjem tekstu: StPO) predviđa:

„Ako je sud odluku donio kršeći pravo stranke na saslušanje i na taj način utjecao na odluku, a protiv rješenja nije moguće podnijeti žalbu ni neko drugo pravno sredstvo, sud će rješenjem po službenoj dužnosti ili na zahtjev odrediti povrat u stanje u kojem se postupak nalazio prije njezina donošenja, pod uvjetom da to nije na štetu stranke. Članak 47. primjenjuje se *mutatis mutandis*.”

26 U članku 35. StPO-a, naslovljenom „Priopćavanje”, navodi se sljedeće:

„1. Odluke donesene uz sudjelovanje zainteresirane osobe toj se osobi priopćavaju objavom. Prijepis se dostavlja na njezin zahtjev.

2. Ostale odluke priopćavaju se dostavom. Ako od priopćavanja odluke ne teče rok, dovoljno je obično priopćavanje, bez posebnog oblika.

3. Osoba koja se ne nalazi na slobodi može tražiti da joj se priopćeno pismeno pročita.”

27 Pod naslovom „Postupak dostave”, članak 37. StPO-a određuje:

„1. Na postupke dostave na odgovarajući se način primjenjuju pravila Zakonika o parničnom postupku.

2. Ako se dostava za stranku obavlja putem više osoba ovlaštenih za primanje dostave, rok se računa od posljednje izvršene dostave.

[…]”

28 Prema članku 40. StPO-a, naslovljenom „Javna dostava”:

„1. Javna dostava dopuštena je kad se dostava okrivljeniku, kojem još nije dostavljen poziv za sudjelovanje na glavnoj raspravi, u Njemačkoj ne može obaviti u propisanim oblicima, a primjena pravila o dostavi u inozemstvo je nemoguća ili unaprijed osuđena na propast. Dostava se smatra obavljenom dva tjedna nakon objave na oglasnoj ploči.

2. Kad je poziv za sudjelovanje na glavnoj raspravi okrivljeniku već dostavljen, javna dostava za okrivljenika dopuštena je ako se dostava u Njemačkoj ne može obaviti u propisanim oblicima.

3. Javna dostava dopuštena je u žalbenom postupku koji je pokrenuo okrivljenik ako nije moguća dostava na adresu na koju je obavljena posljednja dostava ili o kojoj je okrivljenik zadnje obavijestio.”

29 Sukladno članku 311. StPO-a, naslovljenom „Žalba”:

„1. Na žalbu se primjenjuju sljedeće posebne odredbe.

2. Žalba se mora podnijeti u roku od tjedan dana. Rok počinje teći od priopćavanja (članak 35.) odluke.

3. Sud nije nadležan za izmjenu svoje odluke pobijane žalbom. Međutim, sud će uvažiti žalbu ako se na štetu žalitelja koristio činjenicama ili rezultatima dokazivanja o kojima žalitelj još nije bio saslušan i ako se iz posljednjih žaliteljevih navoda može zaključiti da je žalba osnovana.”

30 Pod naslovom „Naknadna odluka o odgodi izvršenja kazne uz određivanje vremena provjeravanja ili odluka o sudskoj opomeni”, članak 453. StPO-a određuje:

„1. Naknadne odluke o odgodi izvršenja kazne uz određivanje vremena provjeravanja ili odluke o sudskoj opomeni (članci 56.a do 56.g, 58., 59.a, 59.b StGB-a) sud donosi rješenjem bez održavanja usmene rasprave. Državni odvjetnik i okrivljenik moraju biti saslušani. Članak 246.a stavak 2. i članak 454. stavak 2. četvrta rečenica primjenjuju se *mutatis mutandis*. Kad sud mora odlučiti o opozivu uvjetne odgode izvršenja zbog nepridržavanja obveza ili mjera, okrivljeniku će se dati prilika da bude usmeno saslušan. U slučaju da je imenovan probacijski službenik, sud će ga obavijestiti namjerava li donijeti odluku o opozivu uvjetne odgode izvršenja ili uvjetnog otpusta. Sud će ga obavijestiti o onome što dozna iz drugih kaznenih postupaka kad je to svrsishodno s obzirom na cilj kontrole tijekom provjeravanja.

2. Protiv odluka iz stavka 1. moguće je podnijeti žalbu. Žalba se može podnijeti samo zbog nezakonitosti određivanja ili daljnjeg produljenja vremena provjeravanja. Opoziv uvjetne odgode izvršenja, uvjetni otpust, opoziv otpusta, osuda na pridržanu kaznu i izjava o postupanju po upozorenju (članci 56.f, 56.g, 59.b StGB-a) mogu se pobijati žalbom.”

Glavni postupak i prethodno pitanje

31 Iz odluke kojom se upućuje zahtjev za prethodnu odluku razvidno je da je pred sudom koji je uputio zahtjev, u konkretnom slučaju Rechtbankom Amsterdam (Sud u Amsterdamu, Nizozemska), 13. lipnja 2017. Officier van justitie bij de Rechtbank (državni odvjetnik pri sudu, Nizozemska) podnio zahtjev za izvršenje europskog uhidbenog naloga koji je 9. svibnja 2017. izdao Staatsanwaltschaft Stuttgart (Državno odvjetništvo u Stuttgartu, Njemačka).

32 Tim se europskim uhidbenim nalogom traži uhićenje i predaja S. Ardica, njemačkog državljanina s boravištem u Nizozemskoj, radi izvršenja dviju kazni oduzimanja slobode u Njemačkoj u trajanju od po godinu dana i osam mjeseci, izrečenih pravomoćnim presudama od 4. ožujka 2009. i 10. studenoga 2010. koje su donijeli Amtsgericht Böblingen (Općinski sud u Böblingenu, Njemačka) i Amtsgericht Stuttgart-Bad Cannstatt (Općinski sud u Stuttgartu-Bad Cannstattu, Njemačka), po provođenju postupaka u kojima je osuđenik osobno sudjelovao.

33 Iz odluke kojom se upućuje zahtjev razvidno je da su nadležni njemački sudovi S. Ardicu, nakon što je odslužio jedan dio tih kazni, izrekli uvjetnu odgodu izvršenja za njihov preostali dio. Međutim, odlukama od 4. i 18. travnja 2013. Amtsgericht Stuttgart-Bad Cannstatt (Općinski sud u Stuttgartu-Bad Cannstattu) opozvao je navedene uvjetne odgode izvršenja i naložio izvršenje preostalog dijela tih kazni, odnosno 338 i 340 dana, s obrazloženjem da je osuđenik ustrajao u nepridržavanju propisanih obveza i u izbjegavanju kontrole i nadzora njegova probacijskog službenika te sudske kontrole.

34 Iz navoda sadržanih u europskom uhidbenom nalogu iz glavnog postupka sud koji je uputio zahtjev zaključuje da S. Ardic nije sudjelovao u postupcima u kojima su donesene te odluke o opozivu.

35 U navedenom europskom uhidbenom nalogu usto se spominje da je na odluke o opozivu iz glavnog postupka primijenjena samo javna dostava u smislu članka 40. StPO-a, pa će S. Ardicu pravo na saslušanje u odnosu na te odluke morati biti pruženo naknadno a da to ne utječe na njihovu izvršnost.

36 S. Ardic potvrđuje da nije sudjelovao u postupcima u kojima su donesene odluke o opozivu iz glavnog postupka i izjavljuje da bi, da je znao za vrijeme i mjesto održavanja tih postupaka, sudjelovao u njima kako bi pokušao uvjeriti njemačke sudove da ne donesu te odluke o opozivu.

37 Sud koji je uputio zahtjev navodi da su njemački sudovi dužni opozvati uvjetnu odgodu izvršenja, među ostalim, ako osuđenik ustraje u izbjegavanju kontrole i nadzora probacijskog službenika ili u neispunjavanju predviđenih obveza. Ti se sudovi, s druge strane, moraju suzdržati od opoziva uvjetne odgode izvršenja ako je u bitnome dovoljno određivanje dodatnih obveza ili produljenje vremena provjeravanja.

38 Iz odluka o opozivu iz glavnog postupka slijedi da je Amtsgericht Stuttgart-Bad Cannstatt (Općinski sud u Stuttgartu-Bad Cannstattu) zaključio da određivanje dodatnih obveza ili produljenje roka kušnje nije dovoljno i da je opoziv uvjetnih odgoda izvršenja bio u skladu s načelom proporcionalnosti.

39 Sud koji je uputio zahtjev iz toga zaključuje da njemački sudovi, kada odlučuju o opozivu, imaju diskrecijski prostor koji im omogućuje da uzmu u obzir osuđenikove prilike ili njegovu ličnost.

40 U tom kontekstu navedeni sud ističe da je Sud u presudi od 10. kolovoza 2017., Zdziaszek (C-271/17 PPU, EU:C:2017:629) pravio razliku između mjera kojima se mijenja visina kazne oduzimanja slobode i mjera kojima se određuje način izvršenja takve kazne. U točki 85. te presude Sud je, naime, naveo da se, prema sudskoj praksi Europskog suda za ljudska prava, članak 6. stavak 1. EKLJP-a ne primjenjuje na mjere kojima se određuje način izvršenja kazne oduzimanja slobode, „posebno pitanja privremenog puštanja na slobodu".

41 Tvrdi, međutim, da se u konkretnom slučaju odlukama o opozivu iz glavnog postupka ne mijenja visina kazni oduzimanja slobode izrečenih S. Ardicu, zato što on mora odslužiti cijelo trajanje tih kazni, pri čemu se umanjuje ono koje je već odsluženo.

42 Prema mišljenju suda koji je uputio zahtjev, iz sudske prakse Europskog suda za ljudska prava doista proizlazi da se pitanja izvršenja kazni ne tiču osnovanosti optužnice za kazneno djelo u smislu članka 6. stavka 1. EKLJP-a (ESLJP, 17. rujna 2009., Enea protiv Italije, CE:ECHR:2009:0917JUD007491201, t. 97. i 23. listopada 2012., Ciok protiv Poljske, CE:ECHR:2012:1023DEC000049810, t. 38.).

43 Navodi da je taj pristup u skladu sa sudskom praksom samog Europskog suda za ljudska prava glede izraza „proglašen krivim" u smislu članka 7. stavka 1. EKLJP-a, dakle sudskom praksom prema kojoj je taj izraz usko povezan s pojmom „[odluka o osnovanosti] optužnice za kazneno djelo" u smislu članka 6. stavka 1. EKLJP-a. Naime, taj je sud zaključio da predmeti koji se tiču izvršenja kazni također ne spadaju pod takvu osudu (ESLJP, 10. srpnja 2003., Grava protiv Italije, CE:ECHR:2003:0710JUD004352298, t. 51. i 23. listopada 2012., Giza protiv Poljske, CE:ECHR:2012:1023DEC000199711, t. 36.).

44 Sud koji je uputio zahtjev dalje napominje da su se presuda Europskog suda za ljudska prava od 3. travnja 2012., Boulois protiv Luksemburga (CE:ECHR:2012:0403JUD003757504), na koju se Sud poziva u točki 85. svoje presude od 10. kolovoza 2017., Zdziaszek (C-271/17 PPU, EU:C:2017:629), i druge presude Europskog suda za ljudska prava na koje se potonji poziva u točki 87. prvonavedene presude odnosile na zatvorene osobe koje su pokrenule postupke za odobravanje dopusta radi privremenog napuštanja zatvora, za ukidanje istražnog zatvora, za smještaj u ustanovu s visokim stupnjem osiguranja i za priznavanje amnestije.

45 Sud koji je uputio zahtjev također navodi da je Europska komisija za ljudska prava smatrala da postupak za opoziv uvjetne odgode izvršenja kazne oduzimanja slobode ili za opoziv uvjetnog otpusta ne ulazi u područje primjene članka 6. stavka 1. EKLJP-a. Naime, u takvim se postupcima ne radi o odlučivanju o utvrđivanju prava i obveza građanske naravi ni o osnovanosti optužnice za kazneno djelo (EKLJP, 5. listopada 1967., X. protiv Savezne Republike Njemačke, CE:ECHR:1967:1005DEC000242865; 6. prosinca 1977., X. protiv Švicarske, CE:ECHR:1977:1206DEC000764876 i 9. svibnja 1994., Sampson protiv Cipra, CE:ECHR:1994:0509DEC001977492).

46 Sud koji je uputio zahtjev iz toga zaključuje da se članak 6. stavak 1. EKLJP-a ne primjenjuje na odluke o opozivu poput onih iz glavnog postupka.

47 Smatra, međutim, da iz toga ne proizlazi nužno da te odluke nisu obuhvaćene ni područjem primjene članka 4.a stavka 1. Okvirne odluke 2002/584.

48 Naime, s jedne strane, tvrdi da takve odluke nisu iste prirode kao one o kojima je riječ u predmetu u kojem se donesena presuda od 10. kolovoza 2017., Zdziaszek (C-271/17 PPU, EU:C:2017:629).

49 S druge strane tvrdi da se – iako članak 47. drugi stavak Povelje doista odgovara članku 6. stavku 1. EKLJP-a, pa značenje i doseg primjene zajamčeni tom prvom odredbom moraju biti isti kao i oni koje priznaje EKLJP – pravom Unije može, sukladno članku 52. stavku 3. Povelje, priznati šira zaštita od one koja proizlazi iz navedenog članka 6. stavka 1.

50 Sud koji je uputio zahtjev u tom pogledu navodi da je, prema sudskoj praksi Suda, cilj članka 4.a Okvirne odluke 2002/584 osigurati visoku razinu zaštite (presude od 24. svibnja 2016., Dworzecki, C-108/16 PPU, EU:C:2016:346, t. 37. i od 10. kolovoza 2017., Tupikas, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, t. 58.).

51 Nadalje, smatra da se može tvrditi da je odluka o opozivu uvjetne odgode izvršenja kazne oduzimanja slobode, zbog svojih posljedica za osobnu slobodu, za osuđenika jednako važna kao i „presuda kojom se izriče jedinstvena kazna", koja dovodi do novog određivanja visine izrečenih kazni oduzimanja slobode, pa bi ta osoba stoga trebala moći iskoristiti svoje pravo na obranu u postupku koji može rezultirati opozivom uvjetne odgode izvršenja i u okviru kojeg sud raspolaže diskrecijskim ovlastima pri donošenju te odluke (vidjeti po analogiji presudu od 10. kolovoza 2017., Zdziaszek, C-271/17 PPU, EU:C:2017:629, t. 88.).

52 Na kraju, iako se u točki 85. presude od 10. kolovoza 2017., Zdziaszek (C-271/17 PPU, EU:C:2017:629) željelo reći da se na odluke o opozivu uvjetne odgode izvršenja ne primjenjuje članak 4.a stavak 1. Okvirne odluke 2002/584, sud koji je uputio zahtjev napominje da ta činjenica, imajući u vidu prethodna razmatranja, ne može biti dovoljan razlog za samostalan zaključak da se ta odredba u konkretnom slučaju stvarno ne primjenjuje.

53 U tim je okolnostima Rechtbank Amsterdam (Sud u Amsterdamu) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeće prethodno pitanje:

„Ako je tražena osoba pravomoćno proglašena krivom u postupku koji je proveden u njezinoj prisutnosti te je osuđena na kaznu oduzimanja slobode čije je izvršenje uvjetno odgođeno, je li naknadni postupak u kojem sud u odsutnosti tražene osobe odredi opoziv te uvjetne odgode izvršenja zbog nepridržavanja obveza te izbjegavanja kontrole i nadzora probacijskog službenika, ‚suđenj[e] koje je rezultiralo odlukom' u smislu članka 4.a Okvirne odluke [2002/584]?"

O hitnom prethodnom postupku

54 Sud koji je uputio zahtjev zatražio je da se o ovom zahtjevu za prethodnu odluku odluči u hitnom prethodnom postupku iz članka 107. Poslovnika Suda.

55 Obrazlažući svoj zahtjev, taj sud navodi da se S. Ardic trenutačno nalazi u pritvoru u Nizozemskoj, u iščekivanju da se riješi pitanje hoće li biti izvršen europski uhidbeni nalog iz glavnog postupka koji su protiv njega izdala nadležna tijela Savezne Republike Njemačke.

56 Sud koji je uputio zahtjev pritom navodi da ne može donijeti odluku o ovom pitanju prije nego što se Sud očituje o predmetnom zahtjevu za prethodnu odluku. Odgovor Suda na postavljeno pitanje ima, dakle, izravan i odlučujući utjecaj na trajanje pritvora S. Ardica u Nizozemskoj, određenog radi njegove moguće predaje na temelju izvršenja europskog uhidbenog naloga iz glavnog postupka.

57 U tom pogledu kao prvo treba reći da se ovaj zahtjev za prethodnu odluku odnosi na tumačenje Okvirne odluke 2002/584, koja spada u područja iz glave V. trećeg dijela UFEU-a, a koja uređuje područje slobode, sigurnosti i pravde. Na taj je zahtjev stoga moguće primijeniti hitni prethodni postupak.

58 Kao drugo, što se tiče kriterija hitnosti, važno je, sukladno ustaljenoj sudskoj praksi Suda, uzeti u obzir okolnost da je osobi na koju se odnosi glavni postupak trenutačno oduzeta sloboda te da njezino zadržavanje u pritvoru ovisi o rješenju glavnog postupka. Osim toga, položaj dotične osobe treba ocijeniti s obzirom na stanje na dan ispitivanja zahtjeva da se o zahtjevu za prethodnu odluku

odlučuje u hitnom prethodnom postupku (presude od 10. kolovoza 2017., Tupikas, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, t. 45. i navedena sudska praksa i od 10. kolovoza 2017., Zdziaszek, C-271/17 PPU, EU:C:2017:629, t. 72. i navedena sudska praksa).

59 No u konkretnom slučaju s jedne je strane nesporno da S. Ardic u tom trenutku nije bio na slobodi. S druge strane, njegov daljnji pritvor ovisi o ishodu glavnog postupka jer je, kako je to objasnio sud koji je uputio zahtjev, mjera pritvora protiv njega određena u okviru izvršenja europskog uhidbenog naloga o kojem je riječ u glavnom postupku.

60 U tim okolnostima peto vijeće Suda odlučilo je 12. listopada 2017., na prijedlog suca izvjestitelja i nakon saslušanja nezavisnog odvjetnika, prihvatiti zahtjev nacionalnog suda da se o ovom zahtjevu za prethodnu odluku odluči u hitnom prethodnom postupku.

O prethodnom pitanju

61 Uvodno treba reći da je u konkretnom slučaju, iako je S. Ardic osobno sudjelovao u postupku u kojem su donesene presude kojima je on pravomoćno osuđen na kazne oduzimanja slobode, nesporna činjenica da su odluke o opozivu uvjetne odgode izvršenja iz glavnog postupka, do kojih je došlo naknadno, donesene u odsutnosti.

62 U tim okolnostima pitanje koje je postavio sud koji je uputio zahtjev treba shvatiti na način da se njime u bitnome želi utvrditi treba li – u slučaju kad je, kao u glavnom postupku, osoba osobno sudjelovala u kaznenom postupku u kojem je donesena sudska odluka kojom je ona pravomoćno proglašena krivom za kazneno djelo te joj je s obzirom na to izrečena kazna oduzimanja slobode, čije je izvršenje dijelom naknadno odgođeno pod uvjetom ispunjavanja određenih obveza – pojam „suđenje koje je rezultiralo odlukom” u smislu članka 4.a stavka 1. Okvirne odluke 2002/584 tumačiti na način da on obuhvaća i naknadni postupak opoziva te uvjetne odgode izvršenja zbog povrede navedenih obveza tijekom trajanja provjeravanja.

63 U cilju davanja odgovora na to pitanje valja podsjetiti, kao prvo, da pojam „suđenje koje je rezultiralo odlukom” u smislu članka 4.a stavka 1. Okvirne odluke 2002/584 mora u cijeloj Uniji imati autonomno i ujednačeno tumačenje, neovisno o pravnim kvalifikacijama i procesnopravnim i materijalnopravnim pravilima, koji su po naravi u kaznenom pravu različiti u različitim državama članicama (vidjeti u tom smislu presudu od 10. kolovoza 2017., Tupikas, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, t. 65., 67. i 76.).

64 Kao drugo, Sud je već bio u prilici zaključiti da taj pojam treba razumjeti tako da određuje postupak koji je doveo do sudske odluke kojom je osoba čija se predaja traži u okviru izvršenja europskog uhidbenog naloga pravomoćno osuđena (presuda od 10. kolovoza 2017., Tupikas, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, t. 74.).

65 U slučaju u kojem se kazneni proces sastojao od više postupaka u kojima su donesene uzastopne odluke, Sud je smatrao da se navedeni pojam odnosi na posljednji postupak u tom procesu tijekom kojeg je sud, nakon što je ispitao predmet kako u pogledu činjenica tako i u pogledu prava, pravomoćno odlučio o krivnji dotične osobe te ju je osudio na kaznu oduzimanja slobode (vidjeti u tom smislu presudu od 10. kolovoza 2017., Tupikas, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, t. 81., 83., 89., 90. i 98.).

66 Sud je također pojasnio da navedeni pojam obuhvaća i naknadni postupak u kojem je donesena sudska odluka kojom je pravomoćno izmijenjena visina ranije izrečene kazne ili više njih, ako je tijelo koje je donijelo potonju odluku pritom raspolagalo određenom diskrecijskom ovlašću (vidjeti u tom smislu presudu od 10. kolovoza 2017., Zdziaszek, C-271/17 PPU, EU:C:2017:629, t. 83., 90. i 96.).

67 Iz navedenog slijedi da članak 4.a stavak 1. Okvirne odluke 2002/584 treba tumačiti na način da se pojam „odluka” iz te odredbe odnosi na sudsku odluku ili sudske odluke o kaznenoj osudi određene osobe, odnosno sudsku odluku ili sudske odluke kojima se nakon ispitivanja predmeta u pogledu činjenica i u pogledu prava pravomoćno odlučuje o krivnji dotične osobe i eventualno o kazni oduzimanja slobode koja joj se izriče.

68 U konkretnom slučaju valja utvrditi je li odluka o opozivu ranije izrečene uvjetne odgode izvršenja kazne oduzimanja slobode takva da se za potrebe primjene te odredbe može izjednačiti s odlukom kao što je to ona definirana u prethodnoj točki.

69 U tom pogledu bitno je podsjetiti da Okvirna odluka 2002/584 ima za cilj – uvođenjem pojednostavljenog i učinkovitijeg sustava predaje osuđenih osoba ili osoba osumnjičenih da su povrijedile kazneni zakon – olakšati i ubrzati pravosudnu suradnju u svrhu pridonošenja ostvarenju cilja dodijeljenog Uniji, da postane područje slobode, sigurnosti i pravde, zasnivajući se pri tome na visokoj razini povjerenja koja mora postojati između država članica, sukladno načelu uzajamnog priznavanja (vidjeti u tom smislu presude od 26. veljače 2013., Melloni, C-399/11, EU:C:2013:107, t. 36. i 37. i od 5. travnja 2016., Aranyosi i Căldăraru, C-404/15 i C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, t. 75. i 76.).

70 Radi toga se člankom 1. stavkom 2. navedene okvirne odluke propisuje pravilo prema kojem su države članice obvezne izvršiti svaki europski uhidbeni nalog na temelju načela uzajamnog priznavanja u skladu s odredbama te iste okvirne odluke. Pravosudna tijela izvršenja mogu dakle, osim u iznimnim okolnostima, odbiti izvršiti takav nalog samo u taksativno navedenim slučajevima neizvršenja predviđenima Okvirnom odlukom 2002/584, a izvršenje europskog uhidbenog naloga može se uvjetovati samo jedinim od uvjeta koji su njome taksativno propisani. Dakle, dok je izvršenje europskog uhidbenog naloga načelo, odbijanje izvršenja zamišljeno je kao iznimka koja se mora usko tumačiti (presuda od 10. kolovoza 2017., Tupikas, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, t. 50. i navedena sudska praksa).

71 Kada je konkretno riječ o članku 4.a Okvirne odluke 2002/584, dodanom člankom 2. Okvirne odluke 2009/299, njime se želi ograničiti mogućnost odbijanja izvršenja europskog uhidbenog naloga time što precizno i ujednačeno nabraja uvjete pod kojima se ne može odbiti priznavanje i izvršenje odluke donesene nakon suđenja na kojem se osoba o kojoj je riječ nije osobno pojavila (presuda od 10. kolovoza 2017., Tupikas, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, t. 53. i navedena sudska praksa).

72 Sukladno toj odredbi, pravosudno tijelo izvršenja dužno je izvršiti europski uhidbeni nalog, bez obzira na odsutnost osobe na suđenju koje je rezultiralo odlukom, ako se utvrdi postojanje jedne od okolnosti iz stavka 1. točaka (a), (b), (c) ili (d) te odredbe (presuda od 10. kolovoza 2017., Tupikas, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, t. 55.).

73 Dakle, cilj je navedene odredbe poboljšati pravosudnu suradnju u kaznenim stvarima provođenjem usklađivanja uvjeta za izvršenje europskih uhidbenih naloga izdanih radi izvršenja odluka koje su donesene u odsutnosti, što može olakšati uzajamno priznavanje sudskih odluka među državama članicama. Tom se odredbom istodobno jačaju procesna prava osoba protiv kojih se vodi kazneni postupak, jamčeći im visoku razinu zaštite uz puno poštovanje njihovih prava obrane koja proizlaze iz prava na pošteno suđenje, kako je posebno priznato člankom 6. EKLJP-a (vidjeti u tom smislu presude od 26. veljače 2013., Melloni, C-399/11, EU:C:2013:107, t. 51. i od 10. kolovoza 2017., Tupikas, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, t. 58. do 60.).

74 U tom smislu Sud osigurava da se članak 4.a stavak 1. Okvirne odluke 2002/584 tumači i primjenjuje na način koji je u skladu sa zahtjevima iz navedenog članka 6. EKLJP-a i s njime povezanom sudskom praksom Europskog suda za ljudska prava (vidjeti u tom smislu presude od 10. kolovoza 2017., Tupikas, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, t. 78. do 80. i od 10. kolovoza 2017., Zdziaszek, C-271/17 PPU, EU:C:2017:629, t. 87. do 89.).

75 Međutim, iako se na pravomoćnu osuđujuću sudsku odluku protiv određene osobe, uključujući i odluku kojom se određuje kazna oduzimanja slobode koju ona mora odslužiti, potpuno primjenjuje navedeni članak 6. EKLJP-a, iz sudske prakse Europskog suda za ljudska prava slijedi da se ta odredba, naprotiv, ne primjenjuje na pitanja načina izvršenja i primjene takve kazne oduzimanja slobode (vidjeti u tom smislu ESLJP, 3. travnja 2012., Boulois protiv Luksemburga, CE:ECHR:2012:0403JUD003757504, t. 87.; 25. studenoga 2014., Vasilescu protiv Belgije, CE:ECHR:2014:1125JUD006468212, t. 121. i 2. lipnja 2015., Pacula protiv Belgije, CE:ECHR:2015:0602DEC006849512, t. 47.).

76 Drukčije vrijedi samo u slučaju kad se nakon odluke o krivnji određene osobe kojom je ona osuđena na kaznu oduzimanja slobode novom sudskom odlukom mijenja bilo vrsta ili visina ranije izrečene kazne, što je slučaj kad se kazna zatvora zamjenjuje mjerom protjerivanja (ESLJP, 15. prosinca 2009., Gurguchiani protiv Španjolske, CE:ECHR:2009:1215JUD001601206, t. 40., 47. i 48.), ili kad se produžava trajanje ranije izrečenog pritvora (ESLJP, 9. listopada 2003., Ezeh i Connors protiv Ujedinjene Kraljevine, CE:ECHR:2003:1009JUD003966598).

77 U kontekstu prethodnih argumenata valja, dakle, zaključiti da za potrebe članka 4.a stavka 1. Okvirne odluke 2002/584 pojam „odluka” iz te odredbe ne obuhvaća odluku o izvršenju ili primjeni ranije izrečene kazne oduzimanja slobode, osim u slučaju kad ta odluka ima za cilj ili posljedicu izmjenu bilo vrste ili visine te kazne i kad je tijelo koje ju je donijelo pritom raspolagalo određenom diskrecijskom ovlašću (vidjeti u tom smislu presude od 10. kolovoza 2017., Tupikas, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, t. 78. do 80. i od 10. kolovoza 2017., Zdziaszek, C-271/17 PPU, EU:C:2017:629, t. 85., 90. i 96.).

78 Kada je konkretno riječ o odlukama o opozivu ranije izrečene uvjetne odgode izvršenja kazne oduzimanja slobode, poput onih iz glavnog postupka, iz spisa kojim Sud raspolaže razvidno je da potonje navedene odluke u konkretnom slučaju nisu utjecale ni na vrstu ni na visinu kazni oduzimanja slobode izrečenih ranijim pravomoćnim osuđujućim presudama protiv osuđenika, koje predstavljaju temelj za izdavanje europskog uhidbenog naloga čije izvršenje njemačka tijela traže u Nizozemskoj.

79 Naime, postupci u kojima su donesene spomenute odluke o opozivu nisu imali za cilj provođenje preispitivanja osnovanosti predmeta, već su se odnosili samo na posljedice koje je – s gledišta primjene prvotno izrečenih kazni čije je izvršenje potom djelomično odgođeno pod uvjetom pridržavanja određenih obveza – trebalo povezivati s činjenicom da osuđenik nije postupao u skladu s tim obvezama tijekom trajanja provjeravanja.

80 U tom kontekstu, sukladno relevantnim nacionalnim propisima, nadležni je sud morao samo utvrditi opravdava li takva činjenica to što je osuđenik stvarno dužan odslužiti, dijelom ili čak u cijelosti, prvotno određene kazne oduzimanja slobode, čije je izvršenje potom djelomično odgođeno. Kao što je to naveo nezavisni odvjetnik u točki 71. svojeg mišljenja, iako je navedeni sud u tom pogledu raspolagao određenim diskrecijskim ovlastima, te se ovlasti nisu odnosile na visinu ili vrstu kazni izrečenih osuđeniku, nego samo na pitanja treba li uvjetne odgode izvršenja opozvati ili pak one mogu biti zadržane, eventualno uz određivanje dodatnih obveza.

81 Dakle, odluke o opozivu uvjetne odgode izvršenja poput onih iz glavnog postupka imaju za posljedicu samo to da dotična osoba mora maksimalno odslužiti ostatak trajanja prvotno izrečene kazne. Ako se, kao što je to u predmetu iz glavnog postupka, uvjetna odgoda izvršenja opozove u cijelosti, osuda ponovno proizvodi sve svoje učinke, a određivanje visine kazne koju je preostalo izvršiti predstavlja tek aritmetičku operaciju, pri čemu se broj već odsluženih dana zatvora jednostavno oduzima od ukupne visine kazne izrečene pravomoćnom osuđujućom presudom.

82 U tom kontekstu, imajući u vidu ono što je rečeno u točki 77. ove presude, odluke o opozivu uvjetne odgode izvršenja poput onih iz glavnog postupka nisu obuhvaćene člankom 4.a stavkom 1. Okvirne odluke 2002/584 zato što te odluke ostavljaju neizmijenjenima kazne izrečene pravomoćnim osuđujućim odlukama, kako u pogledu vrste tako i u pogledu visine kazne.

83 Iako se ne može zanijekati činjenica da mjera opoziva uvjetne odgode izvršenja može utjecati na položaj konkretne osobe, ostaje činjenica da ta osoba ne može zanemariti posljedice do kojih može doći zbog neispunjavanja obveza kojima je uvjetovano korištenje takve uvjetne odgode izvršenja.

84 Štoviše, u konkretnom je slučaju upravo okolnost da je osoba napustila područje Njemačke kršeći obvezu kojom je bilo izričito uvjetovano određivanje uvjetne odgode izvršenja dovela do toga da joj nadležna njemačka tijela nisu mogla osobno dostaviti informaciju o pokretanju postupaka radi mogućeg opoziva ranije odobrenih uvjetnih odgoda izvršenja, a time i do donošenja odluka o opozivu iz glavnog postupka u njezinoj odsutnosti.

85 Međutim, čak i u slučaju da je odluka o opozivu uvjetne odgode izvršenja protiv osuđenika donesena u postupku u kojem on nije sudjelovao, kao što je to u glavnom postupku, toj osobi ipak nisu oduzeta sva prava jer ona ima, kao što to proizlazi iz relevantnih nacionalnih propisa, među ostalim, mogućnost da je sud naknadno sasluša, a sud pritom mora utvrditi treba li u svjetlu tog saslušanja izmijeniti odluku o opozivu uvjetne odgode izvršenja.

86 Bez obzira na sve, u okviru članka 4.a stavka 1. Okvirne odluke 2002/584 relevantan kriterij koji se mora ujednačeno primjenjivati jest onaj koji se temelji na vrsti „odluke” iz te odredbe, kao što to proizlazi iz točaka 75. do 77. ove presude.

87 Osim toga, kao što je to već navedeno u točki 70. ove presude, šire tumačenje pojma „odluka” u smislu članka 4.a stavka 1. Okvirne odluke 2002/584 od onog navedenog u točki 77. ove presude moglo bi dovesti u pitanje učinkovitost mehanizma europskog uhidbenog naloga.

88 Također treba dodati da tumačenje koje je Sud dao u spomenutoj točki 77. znači samo da odluka koja se ne odnosi na izvršenje i primjenu pravomoćne kazne oduzimanja slobode izrečene u kaznenom postupku i ne utječe na utvrđenje krivnje ni na vrstu ili visinu te kazne ne ulazi u područje primjene članka 4.a stavka 1. Okvirne odluke 2002/584, pa nesudjelovanje osobe u postupku u kojem je donesena ta odluka ne može biti valjan razlog za odbijanje izvršenja europskog uhidbenog naloga.

89 Naprotiv, kao što je to nezavisni odvjetnik naveo u točkama 76. i 77. svojeg mišljenja te kao što to, uostalom, izričito proizlazi iz članka 1. stavka 2. Okvirne odluke 2009/299, to tumačenje nikako ne znači da bi države članice bile oslobođene obveze poštovanja temeljnih prava i temeljnih pravnih načela priznatih člankom 6. UEU-a, uključujući pravo na obranu osoba protiv kojih se vodi kazneni postupak, i obveze poštovanja tih prava i načela od strane njihovih sudskih tijela.

90 Takva obveza upravo potvrđuje visok stupanj povjerenja koji mora postojati među državama članicama, a time i načelo uzajamnog priznavanja, na kojem se temelji mehanizam europskog uhidbenog naloga. Naime, to načelo počiva na uzajamnom povjerenju među državama članicama da njihovi dotični nacionalni pravni sustavi mogu pružiti odgovarajuću i stvarnu zaštitu temeljnih prava priznatih na razini Unije (vidjeti u tom smislu presude od 30. svibnja 2013., F., C-168/13 PPU, EU:C:2013:358, t. 49. i 50. i od 5. travnja 2016., Aranyosi i Căldăraru, C-404/15 i C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, t. 77. i 78.).

91 U tom kontekstu, s gledišta učinkovite pravosudne suradnje u kaznenim stvarima, sudska tijela izdavanja i izvršenja moraju u potpunosti iskoristiti instrumente predviđene, među ostalim, u članku 8. stavku 1. i članku 15. Okvirne odluke 2002/584, na način da daju prednost uzajamnom priznavanju na temelju te suradnje.

92 Imajući u vidu sva prethodna razmatranja, na postavljeno pitanje valja odgovoriti da – u slučaju kad je osoba osobno sudjelovala u kaznenom postupku u kojem je donesena sudska odluka kojom je ona pravomoćno proglašena krivom za kazneno djelo te joj je s obzirom na to izrečena kazna oduzimanja slobode, čije je izvršenje dijelom naknadno odgođeno pod uvjetom ispunjavanja određenih obveza – pojam „suđenje koje je rezultiralo odlukom” u smislu članka 4.a stavka 1. Okvirne odluke 2002/584

treba tumačiti na način da se on ne odnosi na naknadni postupak opoziva te uvjetne odgode izvršenja zbog povrede navedenih obveza tijekom trajanja provjeravanja, ako se odlukom o opozivu donesenom u tom postupku ne mijenja ni vrsta ni visina prvotno izrečene kazne.

Troškovi

93 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (peto vijeće) odlučuje:

U slučaju kad je osoba osobno sudjelovala u kaznenom postupku u kojem je donesena sudska odluka kojom je ona pravomoćno proglašena krivom za kazneno djelo te joj je s obzirom na to izrečena kazna oduzimanja slobode, čije je izvršenje dijelom naknadno odgođeno pod uvjetom ispunjavanja određenih obveza, pojam „suđenje koje je rezultiralo odlukom” u smislu članka 4.a stavka 1. Okvirne odluke Vijeća 2002/584/PUP od 13. lipnja 2002. o Europskom uhidbenom nalogu i postupcima predaje između država članica, kako je izmijenjena Okvirnom odlukom Vijeća 2009/299/PUP od 26. veljače 2009., treba tumačiti na način da se on ne odnosi na naknadni postupak opoziva te uvjetne odgode izvršenja zbog povrede navedenih obveza tijekom trajanja provjeravanja, ako se odlukom o opozivu donesenom u tom postupku ne mijenja ni vrsta ni visina prvotno izrečene kazne.

Potpisi